

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри спеціальної освіти
протокол № 2 від 30 серпня 2022 р.
Завідувачка кафедри

 (Кабельнікова Н.В.)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ/ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ОК 25 СПЕЦМЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ІСТОРІЇ

Освітня програма Спеціальна освіта
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Спеціальність 016 Спеціальна освіта
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Івано-Франківськ 2022

1. Опис курсу

Назва освітньої компоненти	Спецметодика викладання історії
Тип курсу	Обов'язкова компонента
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень освіти
Кількість кредитів/годин	6 кредити / 180 годин
Семестр	7 семестр
Викладач	Лідія Дрозд (Lidiiia Drozd), кандидат психологічних наук, старший викладач кафедри спеціальної освіти https://orcid.org/0000-0001-5406-2942
Посилання на сайт	
Контактний телефон	+380992556923
Email викладача:	drozdlidiya301091@gmail.com
Графік консультацій	за призначеним часом
Методи викладання	лекційні заняття, практичні заняття, презентації, тестові завдання, індивідуальні завдання
Форма контролю	Диференційований залік, залік

1. Анотація курсу

«Спецметодика викладання історії» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра спеціальності 016 Спеціальна освіта і є однією з обов'язкових компонент, предметом вивчення якої є процес навчання історії у спеціальній школі з його внутрішніми закономірностями та зовнішніми зв'язками з іншими науками. Дисципліна включає матеріали, що забезпечують студентів знаннями в галузі спеціальної освіти при вирішенні освітніх та науково-методичних завдань з врахуванням вікових та індивідуально-типологічних відмінностей учнів, соціально-психологічних особливостей учнівських груп та конкретних психолого-педагогічних ситуацій.

2. Мета та цілі курсу: навчити здобувачів вищої освіти орієнтуватися в загальних проблемах спецметодики викладання історії в закладах спеціальної освіти. Набути навичок самостійного проведення навчальної і виховної роботи з учнями з особливими освітніми потребами (ООП), враховуючи їх вікові та індивідуальні особливості. Підготувати студентів до проведення різного типу уроків історії для дітей з ООП, використанню різноманітних прийомів і методів активізації пізнавальної діяльності учнів. Розвинення інтересу до науково-дослідницької роботи в галузі педагогічних наук з метою виявлення найбільш ефективних методів навчання історії.

3. Компетентності та програмні результати навчання за ОПП

Інтегральна компетентність	здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у галузі спеціальної та інклюзивної освіти або у процесі професійної діяльності (корекційної освітньої, навчально-реабілітаційної), що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов
Загальні компетентності	ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК-8. Здатність працювати в команді.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК-2. Здатність до аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду становлення і розвитку спеціальної та інклюзивної освіти. СК-7. Здатність дотримуватися вимог до організації корекційно-розвивального освітнього середовища у спеціальних закладах. СК-11. Здатність дотримуватися основних принципів, правил, прийомів і форм суб'єкт-суб'єктної комунікації. СК-13. Здатність будувати гармонійні відносини з особами з психофізичними порушеннями, їхніми сім'ями та учасниками спільнот без упередженого ставлення до їх індивідуальних потреб.
Програмні результати (Нормативний зміст)	РН1. Знати сучасні теоретичні основи спеціальної освіти відповідно до спеціалізації, застосовувати методи теоретичного та експериментального дослідження у професійній діяльності дефектолога, релевантні статистичні методи обробки отриманої інформації, узагальнювати результати дослідження.

підготовки здобувачів вищої освіти)	<p>РН2. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування дефектологом конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти.</p> <p>РН5. Розуміти принципи, методи, форми та сутність організації освітньо-корекційного процесу в різних типах закладів.</p> <p>РН11. Застосовувати у професійній діяльності знання про методики, технології, форми і засоби реабілітації та корекційно-розвивального навчання дітей з особливими освітніми потребами.</p> <p>РН17. Мати навички самостійного навчання та пошуку необхідної інформації.</p>
--	---

4. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів/годин	Лекції (год.)	Практичні (семінарські) заняття (год.)	Самостійна робота (год.)
6/180	34/16	40/18	106/146

5. Ознаки курсу

Рік викладання	Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/вибірковий
2022-2023	7-8	Логопедія, Олігофренопедагогіка	4	обов'язковий

6. Політика курсу

Політика курсу відповідає принципам академічної доброчесності, визначеним у розділі 1.3.2.6. порядку оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті.

Студентам рекомендується відвідувати лекційні заняття, оскільки на них пояснюється теоретичний матеріал, необхідний для виконання завдань на практичних заняттях, виконання та підготовка презентацій та успішного написання самостійної роботи.

Відповіді на теоретичні питання практичного заняття оцінюється у 5 балів у першому семестрі (відповідно у 3 бали у другому).

Презентація проєктів на практичному занятті оцінюється у 5 балів у першому семестрі (відповідно у 3 бали у другому).

Самостійна робота на занятті оцінюється у 4 бали у першому семестрі (відповідно у 2 бали у другому).

За своєчасне виконання всіх завдань здобувач отримує додаткові 2 бали (у першому семестрі).

7. Схема курсу

Тиждень, дата, години	Тема, план, кількість годин (аудиторної та самостійної)	Форма навчального заняття	Список рекомендованих джерел	Завдання	Максимальна кількість балів
Модуль 1. Теоретико-методологічні аспекти викладання спеціальної методики історії, як педагогічна наука					
Академічних годин: л.- 4 год.; пр.- 2 год.; сам. роб. - 8 год.	Тема 1. "Методика навчання історії в спеціальній школі, як педагогічна наукова дисципліна" План 1.Предмет, завдання методики викладання історії спеціальній школі 2.Зв'язок методики викладання історії в спеціальній школі з іншими педагогічними науками	лекція/ практичне заняття	3,4,5	1. Опрацювання змісту лекції, рекомендованих джерел 2. Визначити предмет спецметодики навчання історії в спеціальній школі 3.З'ясувати та представити роль та місце спецметодики викладання історії в спеціальній школі, як педагогічну наукову дисципліну 4. Визначити ключові аспекти цілей навчання історії та умови ефективності навчання історії в спеціальній школі 5. Підготувати у вигляді доповіді та презентації (до 10-15 хвилин) "Методи дослідження викладання історії в спеціальній школі"	14

	<p>3.Цілі навчання історії, та умови ефективності навчання</p> <p>3.Ключові методи дослідження викладання історії в спеціальній школі</p>				
<p>Академічних годин: л.- 0 год.; пр.- 2 год.; сам. роб. - 8 год.</p>	<p>" Пропедевтика вивчення історії в спеціальній школі"</p> <p>План</p> <p>1. Сутність і особливості пропедевтики вивчення історії в спеціальній школі.</p> <p>2. Характеристика суспільно-історичного матеріалу в книгах з читання для 2-6 класів спеціальної школи.</p> <p>3. Робота над творами суспільно-історичного змісту на уроках читання у 2-6 класах</p>	<p>практичне заняття</p>	<p>6,7</p>	<p>1. Визначити сутність та особливості пропедевтики вивчення історії в спеціальній школі</p> <p>2. Розглянути характеристику суспільно-історичного матеріалу в книгах з читання для 2-6 (навести приклади).</p> <p>3. Визначити особливості роботи над творами суспільно-історичного матеріалу в книгах з читання для 2-6 (навести приклади).</p> <p>4. Визначити та описати етапи читання тексту суспільно-історичного характеру.</p> <p>5. Охарактеризувати особливості текстів, що використовуються для пропедевтики вивчення історії в спеціальній школі.</p>	<p>14</p>

<p>Академічних годин: л.- 2 год.; пр.- 2 год.; сам. роб. - 8 год.</p>	<p>Тема 2. "Основні завдання курсу історії для учнів з інтелектуальними порушеннями" План 1.Зміст історії як навчального предмета в спеціальній школі 2.Ключові виховні задачі шкільного курсу навчання історії 3.Корекційно-розвиваючі завдання та їх застосування на уроці з історії в спеціальній школі</p>	<p>лекція /практичне заняття</p>	<p>2,5,7</p>	<p>1.Опрацювання змісту лекції, рекомендованих джерел 2. Визначити зміст історії як навчального предмета в спеціальній школі 3. Обґрунтувати ключові виховні задачі шкільного курсу навчання історії 4. Ознайомитись детально та підготувати доповідь стосовно корекційно-розвиваючих завдань та особливості їх застосування на уроці історії в спеціальній школі 5. Підготувати презентацію : "Ключові завдання курсу історії на сучасному уроці історії в спеціальній школі"</p>	<p>14</p>
<p>Академічних годин: л.- 2 год.; пр.- 2 год.; сам. роб. - 6 год.</p>	<p>Тема 3. "Особливості історичного матеріалу в спеціальній школі на уроках історії" План 1. Зміст сучасної історичної освіти 2. Формування історичних уявлень</p>	<p>лекція /практичне заняття</p>	<p>1,5</p>	<p>1.Розглянути та детально опрацювати лекційний матеріал 2. Ознайомитись та визначити основні етапи змісту сучасної історичної освіти (підготувати доповідь до 10 хв.) 3.Особливості формування історичних уявлень на уроці історії в спеціальній школі</p>	<p>14</p>

	<p>3. Вивчення теоретичного матеріалу.</p> <p>4. Формування історичних понять і вмінь</p> <p>5. Локалізація подій у часі і просторі</p>			<p>4. Визначити складові змісту шкільної історичної освіти</p> <p>5. Важливість історичних уявлень під час проведення уроку з історії в спеціальній школі</p> <p>6. Використання історичних понять і вмінь на уроці історії, визначити переваги та перешкоди</p> <p>7. Особливості локалізації подій у часі і просторі, основні характеристики і види діяльності для покращення розуміння історичних подій (наведення прикладу)</p>	
<p>Академічних годин: л.- 2 год.; пр.- 2 год.; сам. роб. - 6 год.</p>	<p>Тема 4."Учитель історії в спеціальній школі"</p> <p>План</p> <p>1.Професіограма вчителя історії</p> <p>2.Готовність до впровадження особистісно орієнтованого навчання</p>	<p>лекція /практичне заняття</p>	<p>5,7</p>	<p>1. Розглянути та детально опрацювати лекційний матеріал</p> <p>2. Визначити роль учителя історії в спеціальній школі, а також його корекційно-виховне значення у вихованні дітей з особливими освітніми потребами</p> <p>3.Обґрунтувати та визначити особливості педагогічної діяльності вчителя історії в умовах</p>	<p>14</p>

	<p>3.Індивідуальний стиль педагогічної діяльності</p> <p>4. Основні напрями самоосвіти вчителя історії в спеціальній школі</p>			<p>спеціального та інклюзивного закладів освіти</p> <p>4. Значення індивідуального стилю педагогічної діяльності, як запорука успішного підходу у викладанні історії в спеціальній школі</p> <p>5. Підготувати та презентувати доповідь за темою : "Сучасний підхід до викладання історії в спеціальній школі"; "Етапи професійного вдосконалення учителя історії в спеціальній школі"; "Портфоліо: сучасний вчитель історії в спеціальній школі" (очима здобувачів, творче завдання)</p>	
<p>Академічних годин: л.- 2 год.; пр.- 4 год.; сам. роб. - 8 год.</p>	<p>Тема 5. "Особливості організації процесу навчання історії у спеціальній школі"</p> <p>План: 1.Прийоми, методи та технології основних форм навчання історії</p>	<p>лекція /практичне заняття</p>	<p>1,4,7</p>	<p>1. Розглянути та детально опрацювати лекційний матеріал</p> <p>2. Визначити ключові прийоми, методи та технології форм навчання історії в спеціальній школі з наведенням прикладів</p> <p>3. Розкрити у повному обсязі питання стосовно використання словесних методів на уроках</p>	<p>14 (14)</p>

	2. Використання словесних методів на уроці з історії та їх ключові особливості 3.Інтерактивні, проблемні та евристичні методи навчання історії в спеціальній школі			історії в спеціальних та інклюзивних закладах освіти 4. Підготувати у вигляді презентації : 1.Інтерактивні методи навчання історії; 2.Проблемні методи навчання історії; 3.Евристичні методи навчання (з обов'язковим наведенням прикладів)	
Модуль 2. Організація навчально-виховного процесу на уроках історії в закладах спеціальної освіти					
Академічних годин: л.- 4 год.; пр.- 2 год.; сам. роб. - 8 год.	Тема 1. "Шкільний підручник історії в спеціальній школі, як джерело знань і засіб навчання " План 1.Основні структурні компоненти підручника з історії 2. Особливості роботи з підручником та зошитом на уроках історії в спеціальній школі	лекція/практичне заняття	1,3,5	1.Опрацювання змісту лекції, рекомендованих джерел 2. Визначити структурні компоненти сучасного підручника з історії в спеціальній школі 3. Продемонструвати ключові аспекти роботи з підручником та зошитом з історії в спеціальній школі на уроці 4. Особливості застосування лабораторно-практичної роботи на уроці історії 5. Умови ефективності використання наочності на уроці історії в спеціальній школі	8

	<p>3. Лабораторно-практична робота на уроці історії</p> <p>4. Використання наочності на уроці історії в спеціальній школі та особливості ефективності застосування</p>			<p>6. Продемонструвати сучасні види та форми застосування наочності на уроці історії в спеціальній школі</p>	
<p>Академічних годин: л.- 4 год.; пр.- 6 год.; сам. роб. - 8 год.</p>	<p>Тема 2. "Особливості уроку історії в спеціальній школі "</p> <p>План</p> <p>1.Вимоги до уроку історії в спеціальній школі.</p> <p>2.Типологія уроків історії в умовах спеціального закладу освіти.</p> <p>3. Особливості проведення уроків різного типу в спеціальній школі (комбінований урок).</p> <p>4. Особливості проведення уроків різного типу в</p>	<p>лекція/практичне заняття</p>	<p>2,6</p>	<p>1.Опрацювання змісту лекції, рекомендованих джерел</p> <p>2. Підготувати презентацію: "Сучасна типологія уроків в спеціальній школі"</p> <p>3. Визначити ключові аспекти особливостей сучасного уроку історії в спеціальній школі з підготовкою доповіді та презентації</p> <p>4. Підготовка уроку (різного типу) з демонстрацією відповідно до вимог проведення уроку історії в спеціальному закладі освіти (вибір теми та класу на вибір здобувача)</p> <p>5. Особливості підготовки вчителя до уроку історії в спеціальному та інклюзивному закладі освіти</p>	<p>22</p>

	спеціальній школі (урок повідомлення нових знань, повторювально-узагальнюючий урок). 5. Підготовка вчителя до уроку історії.				
Академічних годин: л.- 2 год.; пр.- 2 год.; сам. роб. - 6 год.	Тема 3. " Засвоєння історичних знань учнями з інтелектуальними порушеннями" План 1. Схильність до чуттєвого засвоєння історичних знань. 2. Фрагментарність історичних знань. Зміщення уявлень. 3. Утрудненість осмислення історичних знань.	лекція /практичне заняття	2,3,5	1. Опрацювання змісту лекції, рекомендованих джерел 2. Визначити особливості засвоєння історичних знань на уроках історії в спеціальній школі 3. З'ясувати, що собою являє фрагментарність історичних знань та зміщення уявлень на уроці історії в умовах спеціального та інклюзивного закладу освіти 4. Розглянути та представити у вигляді доповіді основні аспекти труднощів осмислення історичних знань у дітей з інтелектуальними порушеннями на уроці історії 5. Представити алгоритм встановлення зав'язків між історичними подіями (з наведенням прикладу)	8

				<p>6.Визначити важливість персоніфікації суспільно-історичних подій на уроках історії в учнів з інтелектуальними порушеннями</p> <p>7. Ознайомитись та визначити особливості механічного засвоєння історичних знань</p>	
<p>Академічних годин: л.- 2 год.; пр.- 2 год.; сам. роб. - 6 год.</p>	<p>Тема 4. "Особливості формування історичних понять в учнів з інтелектуальними порушеннями" План 1.Роль фактів у навчанні історії учнів спеціальної школи. 2.Прийоми і засоби формування уявлень про факти минулого в спеціальній школі. 3.Особливості формування уявлень про історичне минуле і учнів з</p>	<p>лекція /практичне заняття</p>	<p>1,4,5,7</p>	<p>1.Опрацювання змісту лекції, рекомендованих джерел 2.Проаналізувати яке значення має формування у дітей з інтелектуальними порушеннями уявлень про історичне минуле 3.Визначити важливість ролі фактів у навчанні історії в учнів з труднощами у навчанні 4. Особливості засобів формування уявлень про факти минулого у спеціальній школі</p>	<p>8</p>

	інтелектуальними порушеннями.				
Академічних годин: л.- 2 год.; пр.- 2 год.; сам. роб. - 6 год.	Тема 5. "Історико-просторові уявлення та причинно-наслідкові зв'язки як складові історичних знань учнів спеціальної школи" План 1. Особливості формування історико-просторових уявлень в учнів з порушенням інтелекту. 2. Специфіка формування історичних понять і розкриття причинно-наслідкових зв'язків у курсі історії у спеціальній школі. 3. Шляхи та засоби формування історичних понять в учнів з порушенням інтелекту.	лекція /практичне заняття	2,5,7	1. Опрацювання змісту лекції, рекомендованих джерел 2. Визначити особливості формування історико-просторових уявлень в учнів з труднощами у навчанні 3. Розкрити специфіку формування історичних понять 4. Розглянути особливості причинно-наслідкових зв'язків у курсі історії в спеціальній школі 5. Визначити ключові засоби та шляхи формування історичних понять в учнів з труднощами у навчанні	8

<p>Академічних годин: л.- 2 год.; пр.- 4 год.; сам. роб. - 6 год.</p>	<p>Тема 6. "Методи навчання історії для учнів з інтелектуальними порушеннями" План 1.Методи усного повідомлення історичного матеріалу. 2.Методи роботи з друкованим текстом (письмовими текстами). 3.Методи наочного навчання історії.</p>	<p>лекція /практичне заняття</p>	<p>2,3,8</p>	<p>1.Опрацювання змісту лекції, рекомендованих джерел 2.Визначити методи навчання історії в спеціальній школі 3. Особливості застосування на уроці історії методу усного повідомлення історичного матеріалу, визначити які фактори впливають для кращого запам'ятовування матеріалу? 4. Детально представити методи усного повідомлення історичного матеріалу, визначити його етапи 5. Ефективність використання методу роботи з друкованим текстом на уроках з історії в спеціальній школі 6. Особливості роботи з друкованим текстом (підготувати та демонструвати урок в основі якого буде застосування методу роботи з друкованим текстом) 6. Представити методи наочного навчання історії (з обов'язковою демонстрацією наочності, бажано з фрагментом уроку)</p>	<p>14</p>
	<p>Тема 7." Особливості вивчення правових</p>	<p>лекція /практичне</p>	<p>1,5,7</p>	<p>1.Опрацювання змісту лекції, рекомендованих джерел</p>	<p>8</p>

<p>Академічних годин: л.- 2 год.; пр.- 2 год.; сам. роб. - 8 год</p>	<p>питань у спеціальній школі" План 1.Позакласна робота з історії. 2.Роль кабінету історії у засвоєнні знань учнями з порушенням інтелекту. 3.Особливості вивчення питань права в спеціальній школі.</p>	<p>заняття</p>		<p>2. Види позакласної роботи з історії та особливості проведення 3. Визначити основні форми позакласної роботи з історії в спеціальній школі 4. Особливості вивчення правових питань в спеціальній школі на уроці історії 5. Визначити завдання та зміст правової освіти учнів спеціальної школи 6. Особливості реалізації основних дидактичних принципів процесу правового навчання в спеціальному закладі освіти (представити у вигляді презентації) 7. Яку роль відіграє кабінет з історії у засвоєнні знань учнями в спеціальній школі?</p>	
<p>Академічних годин: л.- 4 год.; пр.- 4 год.; сам. роб. - 8 год</p>	<p>Тема 8. "Використання інноваційних технології на уроках історії в спеціальній школі" План</p>	<p>лекція /практичне заняття</p>	<p>3,4,5</p>	<p>1.Опрацювання змісту лекції, рекомендованих джерел 2. Розглянути та представити форми інноваційного навчання в спеціальній школі на уроці історії 3.Особливості використання відео сюжетів на уроках історії в спеціальній школі</p>	<p>16</p>

	<p>1.Поняття інноваційне навчання.</p> <p>2.Форми інноваційного навчання в спеціальній школі.</p> <p>3.Використання відео сюжетів на уроках історії в спеціальній школі.</p>			<p>4. Підготувати та презентувати урок з використанням відео сюжету з історії в спеціальній школі (вибір типу уроку та тема за бажанням здобувача)</p> <p>5. Визначити умови підвищення ефективності формування історичних знань, умінь та навичок під час вивчення історії в спеціальній школі</p>	
<p>Академічних годин: л.- 0 год.; пр.- 2 год.; сам. роб. - 6 год</p>	<p>"Розвиток історичної освіти та методики викладання історії в інших країнах"</p> <p>План</p> <p>1.Історична освіта в Україні</p> <p>2.Розвиток історичної науки за кордоном</p> <p>3.Викладання історії в спеціальних та інклюзивних закладах освіти в Європі</p>	<p>практичне заняття</p>	<p>1,2,3</p>	<p>1.Підготувати доповідь з кожного питання плану практичного заняття з презентацію</p> <p>2. Ознайомитись з сучасним розвиток викладання історії в спеціальних та інклюзивних закладах Європи</p>	<p>8</p>

8. Система оцінювання та вимоги: форма (метод) контрольного заходу та вимоги до оцінювання програмних результатів навчання

Модуль 1. Теоретико-методологічні аспекти викладання спеціальної методики історії, як педагогічна наука (100 балів)

Форма (метод) контрольного заходу, критерії оцінювання та бали:

Семінарські заняття – 70 балів (по 10 балів за 7 семінарських занять).

Самостійна робота – 28 балів (по 4 бали за кожному занятті).

За своєчасне виконання всіх завдань додаткові 2 бали.

Модуль 2. Організація навчально-виховного процесу на уроках історії в закладах спеціальної освіти (100 балів)

Форма (метод) контрольного заходу, критерії оцінювання та бали:

Семінарські заняття – 78 балів (по 6 балів за 13 семінарських занять).

Самостійна робота – 26 балів (по 2 бали за кожному занятті).

Перескладання тем можливе при наданні довідки, що підтверджує відсутність з поважної причини.

Студент отримує залік за поточними результатами успішності.

9. Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

Основні

1. Баханов К.О. Професійний довідник вчителя історії. / К.О. Баханов. – Х.: Вид. група «Основа», 2012. – 239 с.: табл. – (Серія «Професійний довідник»).
2. Вимоги до уроку в спеціальній школі для дітей з вадами інтелекту / Укл. Миронова С.П. // Методичні рекомендації. - Кам'янець-Подільський, 1998. – 24 с.
3. Левітас Ф.Л., Салата О.О. Методика викладання історії. Посібник вчителя./ Ф.Л. Левітас, О.О. Салата. – Х.: Вид.група «Основа», 2006. – 96 с. – (Б-ка журн. «Історія та правознавство», Вип. 8 (32)).
4. Методика викладання історії в допоміжній школі: методичні рекомендації/ упорядники – Гіренко Н.А., доцент кафедри методики корекційної освіти, Гришин Ю.І., вчитель допоміжної школи № 4, м.Донецьк, Липа В.О., доцент кафедри корекційної педагогіки та спеціальної психології. – Слов'янськ: СДПУ, 2010. – 157 с.

5. Пометун О. Методика навчання історії в школі/О.І. Пометун, Г.О. Фрейман. — К.: «Генеза» 2005. —328 с.

Додаткові:

1. Василюк В. До питання вдосконалення вивчення історії України учнями допоміжної школи/ В. Василюк, І. Русіна// Дефектологія. – 2005. - № 1. – С.37-39.
2. Василюк В. Історія України у допоміжній школі. / В. Василюк // Дефектолог. – 2012. - № 4. – С.8-11.
3. Гіренко Н.А. Особливості роботи з друкованим текстом на уроках історії у спеціальній школі / Н.А. Гіренко // Педагогічні науки: теорія, практика, інноваційні технології: науковий журнал СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2015. - № 6. – С.85-89.
4. Деніщич Л. Викладання історії України в допоміжній школі. /Л. Деніщич // Дефектолог. – 2015. - № 9. – С.20-21.
5. Капустін А.І. Теоретичні передумови формування історичних понять на основі використання корекційно-розвивальних функцій наочності/ А.І. Капустін // Гуманізація навчально-виховного процесу. Науково-методичний збірник. – Слов'янськ, 2003. – Вип.ХІХ. – С.331-335.
6. Косенко Ю.М. Становлення та розвиток спеціальної методики навчання історії: монографія (друга половина ХІХ – початок ХХІ століть) /Ю.М.Косенко. – Чернівці: Видавничий дім «Букрек», 2016. – 216 с.
7. Косенко Ю.М. Дидактична гра як метод формування історичних понять у розумово відсталих учнів: монографія/ Ю.М. Косенко. – Суми: вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2015. – 272 с.

Інтернет-ресурси

1. Навчальні програми для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchannya-ditej-u-specialnih-zakladah-osviti/osvita-ditej-z-osoblivimi-potrebami/navchalni-programi/korekcijni-programi/dlya-ditej-z-porushennyami-intelektualnogo-rozvitku>
2. Збірник освітніх ресурсів (І частина, ІІ частина, ІІІ частина). URL. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchannya-ditej-u-specialnih-zakladah-osviti/osvita-ditej-z-osoblivimi-potrebami/navchalni-programi/korekcijni-programi/dlya-ditej-z-porushennyami-intelektualnogo-rozvitku>

3. Підручники для осіб з особливими освітніми потребами. URL. <https://lib.imzo.gov.ua/yelektronn-vers-pdruchnikv/9-klas/28-pdruchniki-dlya-osb-z-osoblivimi-osvtnmi-potrebami/>
4. Ресурсний центр з підтримки інклюзивної освіти ЗППО. URL. <http://zakinppo.org.ua/centri/oblasnij-resursnij-centr-z-pidtrimki-inkluzivnoi-osviti/metodichni-materiali>
5. Електронні версії підручників <https://lib.imzo.gov.ua/yelektronn-vers-pdruchnikv/>
6. Офіційний сайт Міністерства освіти й науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua>